

30.12.2020

Balanța de plăți în trimestrul III 2020 (date provizorii)

Balanța de plăți în trimestrul III 2020 (date provizorii) ^[1]

Conform datelor preliminare, în trimestrul III 2020, soldul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 333,03 mil. USD. Raportat la PIB, contul curent a constituit -9,1 la sută (față de -10,2 la sută în trimestrul III 2019). Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 23,45 mil. USD, iar contul financiar s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare 412,20 mil. USD.

Balanța de plăți a Republicii Moldova (conform MBP6), agregate principale (mil. USD)

	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2020	2020	2020
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I*	II*	III
CONTUL CURENT	-210,48	-283,98	-337,41	-353,99	-237,47	-317,41	-371,39	-192,80	-201,92	-21,66	-333,03
Bunuri	-681,84	-825,57	-875,68	-910,91	-701,98	-882,36	-865,26	-862,16	-716,56	-555,27	-907,14
Servicii	68,92	81,06	115,13	90,22	95,70	97,26	76,02	81,65	79,06	89,41	114,01
Venituri primare	110,34	139,23	141,84	174,70	95,20	179,37	127,15	219,35	153,43	109,50	68,33
Venituri secundare	292,10	321,30	281,30	292,00	273,61	288,32	290,70	368,36	282,15	334,70	390,00
CONTUL DE CAPITAL	-5,86	-8,90	-11,46	-9,16	-12,64	-11,73	-15,09	-10,42	-10,07	-7,57	-23,45
Necesarul net de finanțare (contul curent și de capital)	-216,34	-292,88	-348,87	-363,15	-250,11	-329,14	-386,48	-203,22	-211,99	-29,23	-356,48

finanțare (contul curent și de capital)	-9,6	-10,9	-10,0	-12,0	-10,4	-11,9	-10,7	-6,5	-8,5	-1,2	-
CONTUL FINANCIAR	-9,5	-10,2	-10,1	-11,2	-11,3	-12,3	-10,3	-4,9	-7,5	-2,2	-1
Investiții directe, net	-3,8	-1,1	-0,9	-3,5	-4,6	-9,5	-1,7	-0,7	-0,7	1,1	.
Investiții de portofoliu și derivate financiare, net	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
Alte investiții, net	-7,5	-11,9	-12,4	-7,9	0,7	-6,1	-10,3	-6,9	-3,0	-12,6	-1
Modificarea activelor de rezervă	1,9	2,8	3,3	0,1	-7,3	3,2	1,8	2,6	-3,7	9,3	

* date revizuite

Notă: p. p. – puncte procentuale

Deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în primele nouă luni ale anului 2020, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în ianuarie-septembrie 2019 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 556,61 mil. USD (din care în trimestrul III 2020 – 333,03 mil. USD), în scădere cu 39,9 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -6,4 la sută (față de -10,5 la sută în ianuarie-septembrie 2019). Această dinamică a fost determinată de scăderea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri, de creșterea substanțială a excedentului veniturilor secundare, de majorarea ușoară a excedentului serviciilor, în timp ce balanța veniturilor primare s-a deteriorat.

Deficitul comerțului cu bunuri a constituit 2 179,02 mil. USD (din care în trimestrul III 2020 – 907,19 mil. USD), diminuându-se cu 11,0 la sută din cauza scăderii mai accelerate a importurilor de bunuri (-10,1 la sută) decât a exporturilor (-8,4 la sută), comparativ cu ianuarie-septembrie 2019.

În pofida scăderii considerabile a volumului fizic al bunurilor exportate (-10,8 la sută, -25,9 la sută și -19,3 la sută în trimestrele I-III 2020, respectiv), valoarea exporturilor s-a redus într-o măsură mai mică grație majorării prețurilor la bunurile exportate (+3,2 la sută, +6,4 la sută și +9,1 la sută, respectiv). Din punct de vedere geografic, scăderea exporturilor a fost determinată de categoria „alte țări” (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea diminuându-se cu 23,4 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019. Exporturile către țările CSI, de asemenea, au scăzut cu 8,9 la sută, iar către țările UE-27 – cu 1,0 la sută.

În exporturile de bunuri au predominat tradițional exporturile de produse agroalimentare (în scădere cu 7,7 la sută

comparativ cu ianuarie-septembrie 2019), cu o pondere de 56,1 la sută din total. În structura importurilor a prevalat categoria mașini, aparate, echipamente cu o pondere de 17,6 la sută, deși importul acestora a scăzut cu 4,3 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019. Importurile de produse minerale, anterior principala categorie de import, au scăzut semnificativ (-34,8 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019), atât din cauza ieftinirii produselor petroliere, cât și din cauza scăderii volumelor fizice importate (din luna aprilie 2020 s-a oprit importul de energie electrică din Ucraina, aceasta fiind procurată de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan).

Excedentul comerțului exterior cu servicii (283,44 mil. USD, din care 114,97 mil. USD – în trimestrul III 2020) a crescut cu 5,4 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019. Îmbunătățirea balanței serviciilor a fost determinată de scăderea mai însemnată a importurilor (-27,5 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019) decât a exporturilor (-19,8 la sută). În cadrul exporturilor, au fost afectate cel mai mult serviciile de transport (-40,0 la sută față de ianuarie-septembrie 2019), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-2,9 ori). De asemenea, scăderi considerabile a fost înregistrate la exportul de servicii de călătorii (-23,2 la sută) și servicii de prelucrare a materiei prime (-17,9 la sută). Impactul negativ a fost estompat în continuare de creșterea semnificativă a exportului de servicii de informatică (+24,9 la sută).

Scăderea excedentului veniturilor primare cu 17,4 la sută față de ianuarie-septembrie 2019, până la 331,66 mil. USD (din care 68,73 mil. USD – în trimestrul III 2020), a fost determinată de reducerea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți cu 13,8 la sută. Concomitent, au scăzut și ieșirile de venituri primare, în special veniturile spre plată investitorilor străini (-16,1 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 18,1 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2019, până la 1 007,31 mil. USD (din care 390,46 mil. USD – în trimestrul III 2020). Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 7,2 la sută. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale, pentru toate sectoarele instituționale, a crescut cu 17,2 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 41,09 mil. USD (din care 23,45 mil. USD – în trimestrul III 2020), care s-a majorat cu 4,1 la sută față de primele nouă luni ale anului 2019. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (49,42 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 8,36 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare** externă a constituit 597,70 mil. USD (din care 356,48 mil. USD – în trimestrul III 2020), ceea ce reprezintă 6,9 la sută în raport cu PIB (față de 11,0 la sută în primele nouă luni ale anului 2019).

În contul financiar al balanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de numerar și depozite, care au reprezentat principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în primele nouă luni ale anului 2020. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit într-o mare măsură împrumuturile externe. Astfel, contul financiar în ianuarie-septembrie 2020 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 652,12 mil. USD (din care 412,20 mil. USD – în trimestrul III 2020), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 474,38 mil. USD generate de tranzacțiile efective, precum și a scăderii activelor financiare externe ale rezidenților cu 177,74 mil. USD, în valoare netă.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită tragerilor nete în sumă de 351,66 mil. USD înregistrate la împrumuturile externe (trageri – 721,85 mil. USD, rambursări – 370,19 mil. USD). Administrația publică a contractat în primele nouă luni ale anului 2020 împrumuturi externe noi în valoare de 367,55 mil. USD, creditorii fiind: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 33,40 mil. USD, Banca Europeană de Investiții - 29,58 mil. USD, Comisia Europeană – 22,88 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 20,73 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 5,95 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 5,36 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,93 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 119,06 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 8,03 mil. USD și a rambursat 42,29 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 0,97 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 138,40 mil. USD.

